

Aria de protecție specială avifaunistică ROSPA0103 – Valea Alceului

ROSPA0103 – Álcsi völgy - Különleges madárvédelmi terület

Despre Natura 2000

Ariile de protecție specială avifaunistică (SPA) împreună cu Ariile speciale de conservare (SCI) alcătuiesc rețeaua Natura 2000 care constituie o rețea de zone naturale protejate din Uniunea Europeană. Realizarea și menținerea rețelei Natura 2000 este obligatorie pentru toate statele membre ale UE, astfel și pentru România. Obiectivul principal al acestei rețele este conservarea diversității biologice, supraviețuirea habitatelor și speciilor periclitate sau amenințate cu dispariție, dar și menținerea acestora pe termen lung pentru a asigura resursele necesare dezvoltării durabile.

De ce s-a desemnat un sit Natura 2000 la Livada de Bihor?

Livada de Bihor este înconjurată în mare parte de terenuri arabile dominate de monoculturi, caracterizându-se în același timp prin lipsa habitatelor prielnice pentru păsări (pajiști, păduri, zone umede, etc.). Valea Alceului poate fi considerată o adevărată oază în acest deșert ecologic, aici regăsindu-se un mozaic alcătuit de diferite habitate (baltă, pajiște, pălci de arbori), extrem de prețioase pentru păsări sălbatice. Baltă de pe Valea Alceului constituie loc important de cuibărit și popas pentru o multitudine de păsări acvatice, însă cel mai valoros habitat al acestui sit este plantația de salcâmi de pe vale, deoarece aceasta găzduiește cea mai însemnată populație cuibăritoare de vânturel de seară din județul Bihor.

Vânturelul de seară

Vânturelul de seară este singura pasăre răpitoare din această regiune care cuibărește în colonii. Fiind specie de șoim este caracterizat prin faptul că nu își face cuib, ocupând cuiburile părăsite ale ciorilor. Toate acestea rezultă că vântureii de seară preferă să cuibărească în colonii de cioară de semănătură. Colonia de pe Valea Alceului a fost identificată în anii '90, asigurând în acea vreme loc de cuibărit pentru peste 30 de perechi de vânturei de seară. Acțiunile de combatere a ciorilor a atras însă după sine colapsul coloniei de ciori, și implicit a rezultat reducerea drastică a populației de vânturel de seară, numărul acestora scăzând la o zecime. Din fericire, în ultimii ani numărul vântureilor de seară a crescut considerabil, revenind la cotele existente în perioada de grație, datorită mai ales unor activități de conservare privitoare la asigurarea locurilor de cuibărit:

- s-au montat zeci de cuiburi artificiale, în urma cărei acțiuni o parte însemnată a vântureilor cuibăresc în prezent în astfel de cuiburi;

- s-a stabilit o perioadă de prohibiție (15 martie – 15 august) privind vânatoarea la cioara de semănătură în România; prin această modificare legislativă colonia de ciori a fost salvată de dispariție, asigurând în continuare cuiburi naturale disponibile pentru vânturei.

Managementul sitului

Conform Convenției de custodie Nr. 0082/25.02.2010, semnată de Ministerul Mediului și Pădurilor, custodele acestei Areei protejate este Asociația „Grupul Milvus”. Grupul Milvus este o organizație neguvernamentală, non-profit, dedicată protecției păsărilor și a naturii, fiind unul dintre cele mai cunoscute și apreciate ONG-uri de mediu din România. Grupul Milvus desfășoară activități de cercetare și conservare la Livada de Bihor începând din anul 1998, și militează în continuare pentru conservarea valorilor naturale existente, ținând cont în același timp de necesitatea dezvoltării zonei în contextul prosperării comunității locale.

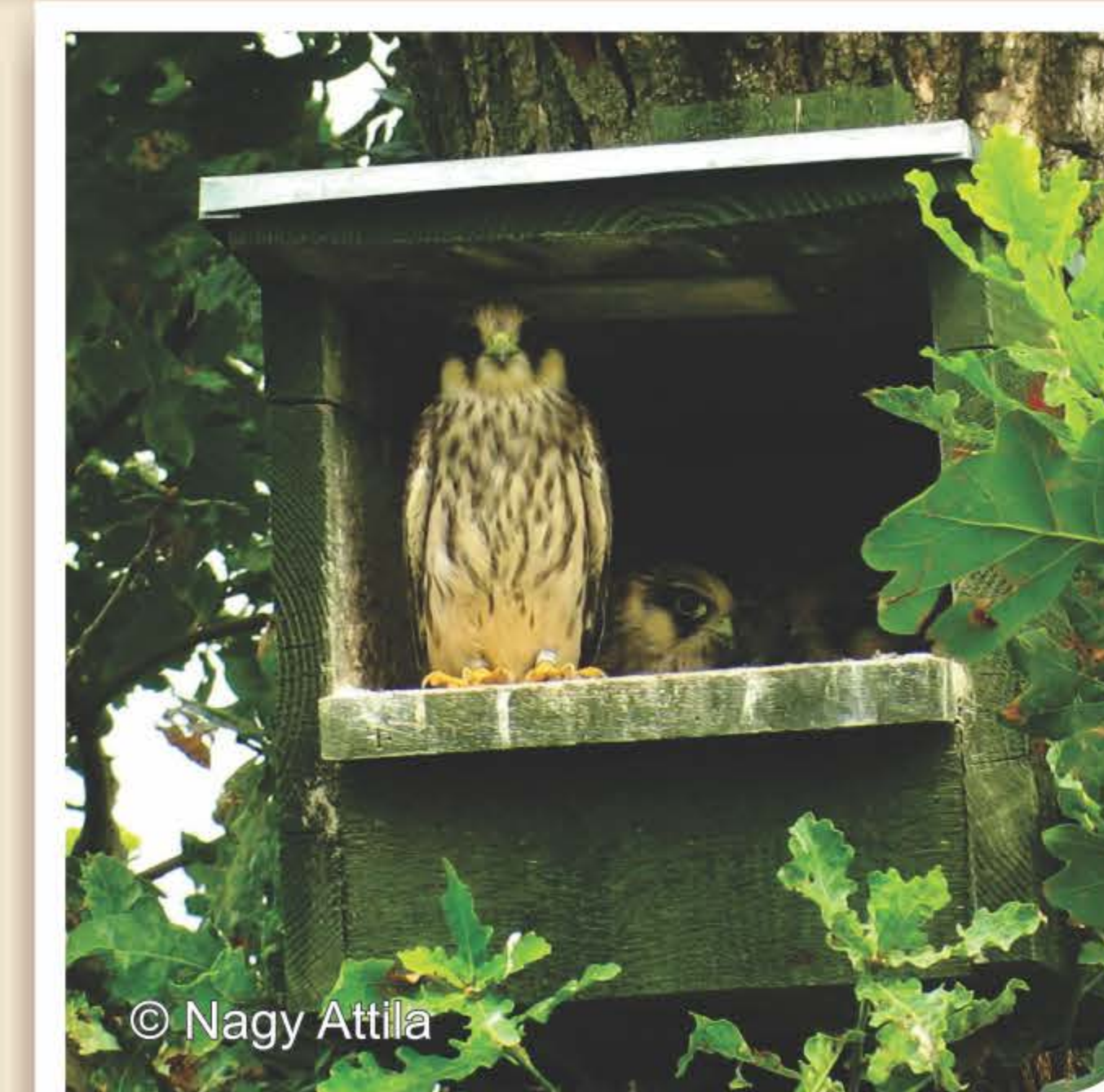
© Nagy Attila

© Palattz Péter

© Solt Szabolcs

© Nagy Attila

Pentru mai multe detalii accesați www.milvus.ro, sau contactați-ne prin e-mail (valeaalceului@milvus.ro) sau prin telefon (0265-264726)!

Panou realizat de Asociația „Grupul Milvus” în cadrul proiectului „Valea Alceului și Lunca Barcăului, situri Natura 2000 desemnate pentru conservarea vânturelului de seară”, finanțat de MOL România și Fundația pentru Parteneriat. Acest material exprimă exclusiv opinia autorului. Finanțatorii nu pot fi făcuți în nici un fel răspunzători de felul în care se folosesc informațiile cuprinse în acest panou.

Partener: Agenția pentru Protecția Mediului Bihor

Mi aza Natura 2000?

A Különleges madárvédelmi területek (SPA) illetve Különleges természetmegőrzési területek (SCI) alkotják a Natura 2000-et, amely az Európai Unió természetvédelmi terület-hálózata. A Natura 2000 hálózat kialakítása és fenntartása az összes EU tagállamra, így Romániára nézve is kötelező érvényű. A hálózat legfontosabb szerepe a biológiai sokféleség fenntartása valamint a veszélyeztetett élőhelytípusok illetve növény- és állatfajok védelme, de nem utolsósorban mindezeknek az értékeknek a hosszútávú megőrzése is a fenntartható fejlődés jegyében.

Miért van Natura 2000-es terület Mácsapusztán?

Mácsapuszta (Livada de Bihor) települést szántóföldek veszik körül, melyeken jórészt intenzív mezőgazdaság folyik. A monokultúrák nem megfelelő élőhelyek a legtöbb madárfajnak, ezzel szemben az Álcsi-völgy (Valea Alceului) gyepekből, vizes élőhelyből és facsoportokból álló változatos élőhely-mozaikja valóságos oázis a környező ökoszisztémában, és rendkívül jelentős élőhely sok védett madárfaj számára. Az Álcsi-völgyben felduzzasztott tó természetközeli aspektusú tóvége kiváló költő- és pihenőhely a vízimadarak számára, a terület legfontosabb madárelőhelye azonban mégiscsak a völgymenti akácok, ugyanis itt költ Bihar megye legjelentősebb kékvércse-állománya.

© Nagy Attila

A kék vércse

A kék vércse a térség egyetlen telepesen költő ragadozómadara. Sólómféle lévén nem készít saját fészket, a költéshez más madarak, jellemzően varjúfélék elhagyott fészkeire van szüksége. Mindezek a sajátosságok azt eredményezik, hogy a kék vércsék legszívesebben vetésivarjú-telepek kiürült fészkeiben költenek. A mácsapusztai varjútelep a 90-es években lett beazonosítva, akkoriban több mint 30 pár kék vércsének nyújtva fészkelőhelyet. A századvégi varjúirtási hadjáratoknak betudhatóan azonban a vetésivarjú-állomány összeomlott, minek folyományaképpen a kékvércse-párok száma is tízedére zuhant vissza. Örvedetes, hogy az utóbbi évek során a kékvércse-állomány helyrejött, és napjainkban az itt költő vércsék száma ismét igen figyelemreméltó. Mindez azonban nem a véletlen műve, a siker kulcsa a különböző védelmi intézkedések eredményeiben keresendő:

- több tíz mesterséges költőláda került kihelyezésre; jelenleg ezekben a műfészkekben költ a vércsék egy jelentős hányada;

- a vetési varjú vadászatát immár a teljes fészkelőperiódust átölélő (március 15-augusztus 15) tilalmi idő korlátozza; ennek köszönhetően megmenekült a varjútelep, így továbbra is a vércsék rendelkezésére állnak a májusra kiürült vetésivarjú-fészkek.

A terület kezelése

A 0082/25.02.2010 sz., a Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium által ellenjegyzett gyámügyi szerződés értelmében a mácsapusztai Különleges madárvédelmi területet kezelője a Milvus Csoport Egyesület. A Milvus Csoport egy madártani és természetvédelmi non-profit civilszervezet, és egyike az ország legelismertebb környezetvédelmi szervezeteinek. 1998-ban kezdtük meg kutatási és védelmi tevékenységeinket Mácsapusztán, és továbbra is nagy hangsúlyt fektetünk az itt található természeti értékek megőrzésére, ugyanakkor szem előtt tartjuk a helyi közösség fejlődésének szükségességét is.

További információkért tekintse meg honlapunkat (www.milvus.ro) illetve keresse meg egyesületünket e-mailen (valeaalceului@milvus.ro) vagy telefonon (0265-264726) keresztül!